

قسمت نخست گزارش سفر به ژاپن

دادگاه کمتر صلح بیشتر

۱- معرفی مختصر ژاپن و جایگاه

ژاپن مجمع الجزایری است که در اقیانوس آرام که در غرب ساحل شرقی قاره آسیا واقع شده است روسیه، چین و جمهوری کره نزدیکترین کشورها به ژاپن هستند این کشور از بیش از ۶۸۰۰ جزیره تشکیل شده است. بیشتر این جزایر بسیار کوچکند فقط ۳۴۰ جزیره بیش از یک کیلومتر مربع مساحت دارند. ۹۸ درصد مساحت کشور ژاپن را چهار جزیره به نامهای هوکایدو (Hokaido)، هونشو (Honsu)، شیکوکو (Shikoku)، کیوشو (Kyshu) تشکیل می دهند مساحت این کشور ۳۷۷ هزار و ۸۳۵ کیلومتر مربع است یعنی از نظر مساحت این کشور پنجاه و پنجمین کشور جهان است در مقام مقایسه با مساحت ایران (یک میلیون و ۶۲۸ هزار کیلومتر مربع) می توان گفت خاک این کشور حدود یک پنجم کشور جمهوری اسلامی ایران است.

دولت ژاپن برای پشتیبانی از تلاشهای کشورهای در حال توسعه برای پیشرفتهای اقتصادی و تأمین زندگی بهتر شهروندانشان کمکهای رسمی در امور رشد و توسعه (ODA) ارائه می دهد. آن هم به خاطر اینکه چنانچه کشوری توسعه نسبی پیدا نکند نمی تواند مصرف کننده خوب کالای ساخت ژاپن باشد به عنوان مثال به توسعه برق کشورها کمک می شود تا محصولات برق ژاپن قابلیت مصرف داشته باشند به طرحهای راهسازی لازم داشته باشند ثانیاً اتومبیلهای ساخت آن کشور را راحتتر استفاده کنند و نیز از حجم عظیم سودی که آن کشور می برد درصد ناچیزی در این موارد صرف می شود.

به منظور ساماندهی کمک های دولت ژاپن سازمانی مستقل از سال ۱۹۷۴ تشکیل شده است بنام سازمان همکاری های بین المللی ژاپن (Japan international Cooperation Agency) (JICA)

اهداف برنامه های آموزشی جایکا عبارتند از :

- ۱- پیشبرد آموزش نیروهای انسانی که در ترقی کشورهای در حال توسعه فعال خواهند بود.
 - ۲- گسترش تفاهم و دوستی های دو جانبه موارد فوق توسط جایکا اعلام شده است.
- ۲- موضوعات جلسات
- ۱- معرفی گزارش کشوری و گزارش کار شرکت کنندگان.

۱۲- جلسه ارزیابی دوره (توسط Shintaro akiyama آموزش در جایکا چویر مسئول دوره)

۳- عنوان اصلی دوره

عنوان اصلی این دوره عبارتست از قوه قضائیه چیست و چگونه می شود اعتماد مردم را به قوه قضائیه بیشتر کرد.

۴- ریشه قوانین ژاپن
دوران پیشرفت ژاپن

از سال ۱۸۶۸ دوران پیشرفت ژاپن شروع شد از این تاریخ امپراطور میجی سلطنت را به دست گرفته است با شروع امپراطوری میجی حکومت ۲۵۰ سال قبل یعنی ادو EDO تمام شد و ژاپن وارد عصر جدید می شود و شروع می کند به وارد کردن قوانین کشورهای دیگر و ابتدا قوانین مدنی فرانسه را ترجمه می کنند و حتی در سال ۱۸۸۰ از حقوقدانان فرانسوی دعوت می کردند ولیکن بعد از ده سال متوجه می شوند این قانون به درد ژاپن نمی خورد و مردم ناراضی خود را اعلام می کنند. در سال ۱۸۹۸ متوجه آلمان می شوند و قوانینی که آقای PROICEN پروینس نوشته بود را مدنظر قرار می دهند ۱۸۹۰ قوانین مدنی ۱۸۹۹ قوانین کیفری تجارت بر اساس قوانین آلمان بازنویسی می شود. قوانین آلمان در ژاپن خیلی مقبولیت پیدا می کند. در سال ۱۹۴۶ موقعی که آمریکا ژاپن را شکست داد مورد سلطه خود قرار داد و قانون اساسی ژاپن را بر اساس سلیقه خودشان عوض کردند ولیکن

۲- مفهوم قوه قضائیه در ژاپن و تغییر و تحولات تاریخی آن که توسط استاد دانشگاه ناگویا آقای فومیو جیمبو (Fumio jimbo) ارائه شد.

۳- نظام دادگاهی ژاپن بوسیله آقای هاسوهیرو هاسگاوا از دادگاه ناگویا (Yasuhiro Hasegawa)

۴- نظام دادستانی ژاپن توسط آقای Tsuyoshi Maruymu از مرکز جامع تحقیقات قانونی وزارت دادگستری - توکیو.

۵- بازدید از دادگاه حوزه ناگویا آقای Hirota

۶- بازدید از دادستانی حوزه ناگویا توسط آقای Taguchi.

۷- وضعیت فعلی نظام قضایی ژاپن و چشم اندازهای آینده بوسیله استادیار دانشگاه و استاد (Takayukili).

۸- نظام قضایی در کشورهای غربی (انگلستان) تطبیق آن با حقوق کشور ژاپن بوسیله استاد (Matsoera).

۹- نظام قضایی در کشورهای غربی (آلمان) و تطبیق آن با حقوق کشور ژاپن بوسیله استاد Hajime Wada استاد دانشگاه ناگویا.

۱۰- بازدید از کانون وکلا

۱۱- جلسه معرفی طرح اقدامات آتی (توسط Shintaro akiyama آموزش در جایکا چویر مسئول دوره)

فقط ۵۰۰ نفر به عنوان وکیل و دادستان و قاضی انتخاب می شدند که از آن تاریخ این تعداد به یک هزار نفر رسیده است. قبولی در این آزمون بسیار سخت است. از بین حدود ۴۰ تا ۵۰ هزار نفر فقط در حال حاضر یک هزار نفر برای این سه شغل قبول می شوند.

بعد از قبولی دو سال دوره کارآموزی برگزار می شود در انتهای دوره آزمون برگزار می شود حدود ۷۰ - ۸۰ نفر دادستان ۵۰ - ۶۰ نفر قاضی و مابقی وکیل می شوند. در کنار قضات سازمان اداری دادگاه قرار دارد. سازمانی که تدارکات دادگاه و دفاتر او را می بیند و در امور دادگاه دخالت می کند. (قسمت اداری).

۸- منشی دادگاه، دستیار قاضی است

مسلماً در پیشبرد امر مربوط به محاکم چه در داخل محکمه و چه در خارج از آن دادگاه نمی تواند به تنهایی عمل کند فلذا منشی دادگاه حکم دستیار قاضی را ایفا می کند. منشی دادگاه با دستور قاضی امور مربوط به پرونده را انجام می دهد با وکیل و غیر تماس می گیرد. منشی دادگاه شخصی است که مورد قبول برای پست منشی گری دادگاه قرار گرفته است. برای استخدام از آزمون خاص گذشته و بعد از تأیید صلاحیت به این کار اشتغال دارد. کارمندان دیگری که در استخدام سازمان دادگاه هستند و صلاحیت منشی دادگاه را احراز نکرده اند د ر امور دفتر دادگاه ادای وظیفه می نمایند و حالت دستیاری قاضی را دارند و دون پایه تر هستند بدیهی است که اداره دادگاه به قاضی دادگاه است. برای منشی دادگاه هم دانستن قوانین مدنی و جزایی و غیره نیز لازم است کارمندان دفتر هم بوسیله قضات و کارمندان با سابقه تحت تعلیم و آموزش حقوقی و قضایی قرار می گیرند. مخصوصاً قضات در آموزش کارمندان شرکت می کنند.

قضاتی که سابقه شان خیلی زیاد نیست

نیز در دهه نخست تجارب خود در این نوع آموزشها شرکت می کنند آزمون قضات یک آزمون کشوری است لیکن آزمون منشی ها در داخل وزارت خانه انجام می شود در مورد پایه تحصیلات قاضی بایستی دوره ۴ ساله حقوق (لیسانس) را گذرانده باشد لیکن منشی کافی است دیپلم داشته باشد و کسانی که با مدرک لیسانس هم شرکت می کنند هم هستند در ژاپن هم منشی دو نوع است دیپلم و لیسانس از نظر تفاوتهایی که در امور کاری و مسایل حقوق و مزایا هست در ژاپن هم تفاوت زیادی بین قاضی و منشی دادگاه وجود دارد. لیکن بخاطر این مسایل هیچ اثر سونی در انگیزه منشی ایجاد نمی شود. به علت اینکه قاضی حکم دادگاه را تعیین و صادر می کند. البته شغل منشی هم دارای اهمیت است به جهت اینکه اهمیت شغلی منشی هم زیاد است انگیزه کاری برای او ایجاد می شود. در بیشتر مواقع در پیشبرد امور دادگاه قاضی به

س) در چه پرونده هایی حضور آنها لازم است؟
ج) در دادگاه جرایم سنگین - حبس سنگین - ابد - اعدام و فقط در محاکم جزایی مصداق پیدا می کند و در محاکم مدنی اصلاً این گروه تشکیل نمی شود.

۶- طرق حل اختلافات مدنی

در ژاپن مورد دیگری که برای رفع اختلافات مدنی وجود دارد استفاده از میانجی گری است. این میانجی گری از گذشته هم وجود داشته که در دادگاه یا بیرون از دادگاه خود قاضی هم می توانست میانجی گر باشد یا به عنوان داور عمل کند.

برای رفع اختلاف در مسایل مدنی چندین راه وجود دارد؛ ۱- با هم مشورت کنند ممکن بود به نتیجه برسند. ۲- اگر خودشان نتیجه نگرفتند نفر دیگری داوری کند می توانستند نظر داور را قبول یا رد کنند. در قوانین بعدی مکلف به قبول نظریه داوری شدند. در دوران اخیر در زمان عقد قرارداد یا معامله مرجع حل اختلاف را مشخص می کنند.

۷- جمعیت حقوقی ژاپن

سن بازنشستگی برای قاضی ۶۵ سال است. مدت کارآموزی برای قاضی شدن و وکیل شدن و دادستان شدن دو سال است. امتحان ورودی برای جذب جمعیت حقوقی اعم از (وکیل - دادستان - قاضی) از طرف قوه قضائیه به صورت کشوری برگزار می شود. در یک دوره ۲۰ ساله تا ۱۹۹۰ همه ساله

ژاپنی ها در سال ۱۸۸۰ از حقوقدانان فرانسوی دعوت کردند ولی بعد از ده سال متوجه شدند قانون آنها به درد این کشور نمی خورد و مردم ناراضیتی خود را اعلام کردند

چارچوب قانون آمریکایی رعایت نشده است ولی خیلی از قوانین تحت تأثیر قوانین آمریکایی قرار گرفت. از سالهای ۱۸۸۰ تا ۱۸۸۲ به عنوان سالهای تجدد یاد می شود.

۵- محاکمه با منطق اجتماعی

سوابق نشان می دهد نظام هیئت منصفه در نظام قضایی ژاپن موفقیتی نداشته است. قانون این نظام در سال ۱۹۲۳ در ژاپن تدوین می شود. ۱۹۲۸ اجرا می شود و جمعاً ۱۲۰ محاکمه با شرکت هیئت منصفه متوقف می شود و تا به حال نظام هیئت منصفه احیاء نشده است. به علت های زیر:

- ۱- مردم ژاپن از اینکه سرنوشت خود را دست هیئت منصفه بدهند ترجیح می دهد سرنوشت خود را به دست قاضی بدهند چون او حقوقدان است و اعتماد بیشتری به قاضی دارند.
- ۲- وقتی هیئت منصفه قضاوت را بعهده می گرفت مجازاتها سخت و مشکل تر می شدند.
- ۳- دادگاههای که از هیئت منصفه استفاده می کرد نمی توانست پرونده استیناف داشته باشد. غیر از دیوانعالی کشور که یک مرحله از شانس پرونده کم می شود.
- ۴- وکلا در آن دوران بیشتر سعی می کردند از قاضی به هیئت منصفه طلب بخشش و درخواست ترحم و هیئت منصفه بکنند.

۵- اگر از هیئت منصفه درخواست می شد هزینه بسیار سنگینی را در بر می گرفت. در سال ۲۰۰۴ قانونی به نام نظام اعضای قانونی یا اعضای دادگاه تصویب شد که به موجب آن در کنار قاضی دادگاه چند نفر از مردم در قضاوت شرکت می کنند و این نظام با هیئت منصفه فرق دارد و یک نظام جدیدی است. هنوز امتحان نشده و معلوم نیست تا چه حد

موفق باشد. به موجب این قانون درکنار سه قاضی شش نفر اعضای مردمی دادگاه می ایستند و جمعاً ۹ نفر به قضاوت می پردازند کارمندان دولت نمی توانند عضو این دادگاه باشند افرادی که دوران تحصیل اجباری را تمام نکرده اند نمی توانند عضو این دادگاه باشند کسانی که محکومیت بیشتر (مؤثر) زندان دارند همینطور کسانی که بیماری جسمی یا روانی دارند و نمایندگان مجلس، قاضی و کسی که سابقه دادستانی یا وکالت دارد.

همچنین کسانی که بطور کلی دست اندرکار حرفه های حقوق بوده اند و کارمندان محاکم و استادان حقوق دادگاه نمی توانند عضو این دادگاه باشند اعضای ارتش و نیروهای مسلح هم حق عضویت در این دادگاه را ندارند. هدف اصلی اینکه کسانی که از جهت قانونی مسایل را نگاه می کنند در این دادگاه عضویت نداشته باشند و سواى مسایل قانونی با منطق اجتماعی محاکمه کنند.

مشورت با منشی مسایل دادگاه را پیش می برد چنانچه پرونده ای باشد که قاضی با آن مسایل آشنایی نداشته باشد این منشی دادگاه است که در مورد سوابق با وی همکاری می کند.

سمت منشی هم سمتی است که رسیدن به آن لیاقت می خواهد و این اشخاص در بین کارکنان از سطوح بالایی برخوردارند رفته رفته مقررات اختیارات بیشتری به منشی می دهند یکی مثل دستور پرداخت وجوه موجود در پرونده که قبلاً قاضی دستور اعاده می داد حالا منشی دستور صادر می کند یا دستور ضبط برخی اموال که قبلاً قاضی دستور می داد حالا به تدریج در اختیارات منشی قرار گرفته است.

۹- چگونگی انتخاب قضا

رئیس دیوانعالی کشور طبق قانون اساسی تعیین می شود با حکم امپراطور - ۱۴ نفر دیگر از قضات دیوانعالی کشور را هیأت وزرا تعیین می کند. جمع کل اعضای دیوانعالی کشور ۱۵ نفر است. قضات دادگاههای دیگر را هیأت وزراء تعیین می کنند. رئیس و قضات دیوانعالی کشور مورد انتخابات عمومی قرار می گیرند چنانچه رای علیه آنها باشد بر اساس این رای گیری ممکن است این اعضا برکنار شوند. سن بازنشستگی برای قضات دیوانعالی کشور ۷۰ سال است. زمانی که انتخابات نمایندگان مجلس صورت می گیرد در همان زمان انتخابات قضات دیوانعالی کشور نیز انجام می شود- تبلیغاتی مثل نمایندگان مجلس اعمال نمی شود ولی به تمام کسانی که واجد شرایط رای دادن هستند به صورت کتبی آنها معرفی می شوند. پرونده هایی را که مورد رسیدگی قرار داده اند و محاکماتی را که انجام داده اند به این طریق به مردم معرفی می شوند. سن بازنشستگی قضاتی که

در دادگاههای بدوی هستند شان ۷۰ سال است و این سن ۵ سال از دیگران بیشتر است. شرایط لازم برای قاضی دیوان عالی کشور:

کسانیکه سابقه وکالت و قضاوت ندارند هم

می توانند قاضی دیوانعالی کشور شوند تفاوت عمده ای که دارند شرایط اولیه بر اساس قضاوت در آزمون اولیه حقوق است که برای قاضی دیوانعالی کشور لازم نیست در این آزمون قبول شده باشد. در مورد شرایط قضات دیوانعالی کشور در اصل ۴۱ قانون اساسی شرایط خاصی برای آنان درج نشده است. این ۱۵ نفر حداقل ۱۰ نفرشان باید آزمون حقوق را گذرانده باشند ۵ نفر از این اعضا فاقد آن شرایط اعلامی قبلی باشند از آن پنج نفر هم رئیس دیوان می تواند انتخاب شود.

۱۰- وظایف رئیس دیوانعالی کشور

- ۱- ریاست دادگاه دیوانعالی کشور و مجمع دیوان
- ۲- ریاست قوه قضائیه کشور
- ۳- دیوانعالی کشور عالیترین مقام رسیدگی است.

نحوه اداره دادگاهها و غیره را تدوین و تصویب می کند. ترکیب اعضاء در دیوان عالی کشور متفاوت است زیرا اگر همه آن ها حقوقدان باشند دیدشان یک طرفه است و مسایل اجتماعی و غیره و منطق اجتماعی نادیده گرفته می شود. برای اینکه مسایل اجتماعی را هم بتوانند وارد کنند ۵ نفر غیر حقوقدان گذاشته اند. ۱۰ نفر دیگر مسلماً علاوه بر شخصیت خودشان حداقل ۲۰ سال سابقه قضایی در سمت های (وکیل - دادستان - قاضی) دارند.

شرایط آن ۵ نفر که می تواند رئیس دیوان هم از آنها باشد عبارتست از: ۱- سن ۴۰ سال تمام ۲- آمادگی و اطلاعات حقوق داشته باشد و الزاماً لازم نیست که در دادگاه باشد ممکن است در وزارتخانه های دیگری انجام خدمت کرده باشد یا می تواند از استادان دانشگاهها باشد.

۱۱- حقوق یک قاضی چقدر است؟

حقوق یک قاضی با ۲۰ سال سابقه خدمت قبل از کسر مالیات و بیمه در سال حدود ۱۵ میلیون ین است. ۳۰ درصد مالیات کسر می شود در عوض در سال در هر ۶ ماه یک پاداش می گیرید. این ۲ باز پاداش در سال تقریباً معادل ۲۰ درصد حقوق است. در مقام مقایسه حقوق قاضی دو برابر حقوق سایرین است. در ژاپن تفاوت زیادی بین حقوق قاضی و منشی دادگاه وجود دارد.

۱۲- هزینه دادرسی

در مورد دادگاههای جزایی دولت قبول هزینه می کند. در مسایل مدنی خواهان در وهله اول به طور علی الحساب مبلغی را پرداخت می کند. وقتی حکمی صادر شده و نتیجه مشخص شد هر طرف پیروز شد مقصر باید هزینه را بپردازد. اگر ۵۰ درصد به ۵۰ درصد باشد دو طرف باید سهم خود را بپردازند.

در طول بیست سال گذشته فقط یک مورد بوده که قاضی تخلف کرده است در ژاپن هیچ مقامی بر رفتار قضات نظارت نمی کند و اصل برصلاحت و اعتماد قاضی است

اگر خواهان مغلوب شود پرداخت هزینه دادرسی به عهده خود او است. برای دعویایی که ۱۰ میلیون ین طلب شده باشد ۵۰ هزار ین علی الحساب پرداخت می شود. یعنی نیم درصد. برای مبالغ جدول کاملی است که تمام مبلغ و هزینه ذکر شده است.

به دعویایی تا یک میلیون و ۴۰۰ هزار ین در دادگاه بدوی و بیشتر از آن در دادگاه بخش رسیدگی می شود. هزینه دعوی غیر مالی مثل دعوی خانوادگی حدود ۱۲۰۰ ین می باشد. دولت از پرداخت هزینه دادرسی معاف نیست. مکالمات در دادگاه ضبط می شود سپس تبدیل به حروف می شود و مکتوب می شود.

۱۳- نظارت بر قاضی

در طول بیست سال گذشته فقط یک مورد را به خاطر دارند که قاضی تخلف کرده باشد البته به تازگی خبری پخش شد مبنی بر دستگیری یک دادستان در شهر اوزاکا. شاید در هر ده سال به طور متوسط یک

قاضی در سطح کشور مرتکب تخلف شده باشد. در ژاپن هیچ مقامی بر رفتار قضات نظارت نمی کند و اصل برصلاحت و اعتماد قاضی بوده و وی با توجه به وجدان خود وظیفه اش را انجام می دهد. ارزشیابی قاضی نظام خود اظهاری است که خود قاضی می نویسد و به رئیس خود تحویل می دهد. ارزشیابی ده ساله بوسیله خود قاضی انجام می شود و از طریق نظرخواهی از وکلا و مردم سنجیده می شود. ابلاغهای قضائی ده ساله است. فرمهای ارزشیابی فرم ویژه ای نیست و به سلیقه خود قاضی گذاشته می شود.

۱۴- در خصوص اتوماسیون

در حال حاضر اتوماسیون نظام دادگاهی را در حال پیشبرد آن هستند در مواردی که وکیل از دادگاه دور است از تلفن کنفرانس استفاده می کند یا در مواردی که شاهد از منطقه دادگاه دور است رفت و آمدش مسئله ایجاد می کند شاهد به دادگاه محل سکونت خودش مراجعه می کند از همان دادگاه با استفاده از تلویزیون تلفنی (ویدئو کنفرانس) که صورت طرف را هم نشان می دهد شهادت شهود را استماع می کنند.

البته این کار در مراحل ابتدایی قرار دارد و همه محاکم مجهز به این سیستم نیستند. در خیلی از مواردی که نیاز به وجود مستقیم وکیل در محل نیست در مورد مراتب پیشبرد محاکمه برای بررسی غیر ممکن است که با فاکس ارسال لوائح صورت گیرد و با تلفن وصول فاکس کنترل شود. برخی موارد هم هست که اجازه داده شده است مثل مورد مسالمت و صلح دادن که با تلفن هم انجام می شود. خیلی از تجهیزات مدرن در دادرسی استفاده نمی شود البته طرحی در دست تهیه است که بهتر بتوان از تکنولوژی استفاده کرد.

وکالت در دعاوی مدنی الزامی نیست ولی به جهت اینکه کار کاملاً فنی است غیر از موارد جزئی بقیه عملاً با شرکت وکیل انجام می شود.

۱۵- توزیع دادرها

رسیدگی به پرونده کفیری وظیفه دادستان است. مسئولان پلیس تحقیقات این پرونده ها را انجام می دهند و دادستان این اختیار را دارد که برای انجام تحقیقات دستور مستقیم بدهد و این ارتباط که دادستان بر پلیس مقام ارشدیت داشته باشد یک نوع رابطه اداری دولتی مسلم شناخته می شود.

شکل دادرها شکل مخروط است در سر مخروط دادرهای کل کشور جای گرفته و این دادرها محلی است که در توکیو قرار دارد. در زیر دادرهای کل دادرهایی است که در موازات دادگاههای استیناف، ۸ دادرهای استیناف قرار دارد. و در کل کشور ۸ مورد است در رده پایین تر به دادرهای بخش می رسیم در سطح کشور ۵۰ اداره دادرهای بخش در معیت ۵۰ دادگاه بخش وجود دارد چون در هر استان یک دادرهای بخش در معیت دادگاههای بخش وجود دارد. کوچکترین سازمان اداری دادرها ناحیه است که ملاحظه می شود در ۴۳۸ منطقه کشور تشکیل شده

است. ما در کل کشور ۴۷ استان داریم که در همه استانها دادگاه و دادسرای بخش تشکیل شده است و تعداد ۳ دادسرا و دادگاه بیشتر از ۴۷ استان است و آن به جهت این است که در جزیره هکایدو و با وجودی که یک استان است به جهت گستردگی ۴ دادسرای بخش در این جزیره تشکیل شده است.

بالا تر از دادگاه بخش دادگاه استیناف است که تعداد این دادسراها ۸ مورد است. کشور را جمعاً به ۸ منطقه تقسیم کرده اند و هر منطقه ممکن است چند استان را در برگیرد. این تقسیم بندی از قدیم به صورت سنتی بوده است و باید در تاریخ کشور علت را

جستجو کرد. توضیح لازم این است که با وجودی که دادگاه خانواده دارند لیکن دادسرای علیحده خانواده ندارند و دادسرای بخش کار همان دادگاه مربوطه را انجام می دهد.

۱۶- چگونگی انتخاب دادستانها

کارکنانی که در دادسرا خدمت می کنند دو دسته هستند: ۱- دادستانها ۲- کارمندان دفتری دادسرا. یک نفر دادستان کل کشور دارند که هیئت وزراء انتخاب می کنند و در ۶۳ سالگی بازنشسته می شود. یک نفر معاون دادستان کل کشور که هیئت وزراء انتخاب می کنند و در سن ۶۳ سالگی بازنشسته می شود.

هیئت دادسرای استیناف و هر کدام یک نفر دادستان ارشد دارند. که هیئت وزراء انتخاب می کنند و در ۶۳ سالگی بازنشسته می شوند. این دادستانها را هیئت وزراء انتخاب می کند و امپراطور ابلاغ آنها را امضاء می کند. این امضاء یک تشریفات است و امپراطور قدرت سیاسی و اجرایی ندارد فقط امضاء می کند. در سطح کشور ۱۶۰۰ نفر دادستان دارند که از این تعداد کسانی هستند که ارتقاء مقام پیدامی کنند و دادستان ارشد می شوند.

۱۷- دادیار

سمت دیگری به نام دادیار وجود دارد. دادیار را وزیر دادگستری منصوب می کند و در سن ۶۳ سالگی بازنشسته می شود. صلاحیت و شرط دادیار شدن متفاوت است. برای دادیار شدن خود وزارت دادگستری آزمونی دارد. دادیار فقط در دادسرای ناحیه (کوچکترین واحد دادرسی کشور) ادای وظیفه می کنند و در دادسرای بالاتر نیست.

چندین دادیار یا دادستان در یک اداره دادسرا وجود دارد ۴۳۸ اداره دادسرا دارند.

برای کسانی که بخواهند در آزمون دادیاری شرکت کنند باید بیشتر از ۳ سال در پست های اداری و دولتی ادای وظیفه کرده باشند.

کارمندان اداری دادگاه - افسران پلیس - کارمندان زندان یا کارکنان سایر ادارات با ۳ سال سابقه کار می توانند در این آزمون شرکت کنند.

در یک دادسرا چندین دادستان کار می کنند به طور مثال بزرگترین بخش در توکیو است که بیش از ۱۰۰ دادستان در این بخش مشغول به کار هستند و در نیازاکی دادسرای بخش هست فقط ۴ یا ۵ دادستان دارد.

به رئیس واحد دادستان که ممکن است ۱۰۰ نفر مثل توکیو باشد از نظر مقامی در ردیف دیگران هستند کن جی سی یعنی دادستان کامل رئیس آن واحد است. بر اساس اصل کلی دادستانها در سطح کشور در حال تغییر مدام محل خدمت خود هستند افراد مدام محل کارشان تغییر می کند عموماً بین ۲ تا ۴ سال مدت زمانی مأموریت یک دادستان در یک محل

است. دادستان و دادیار کارشان تحقیقات در مورد دعاوی و محتویات پرونده هاست و از نظر حد و حدود اختیارات نمی شود تفاوت بزرگی بین آنها قایل

شویم هر دو کیفرخواست صادر می کنند و تفاوت عمده کارشان در اندازه اهمیت پرونده هاست.

دادیار پرونده های کوچک را در اختیار دادستان پرونده های بزرگ تر را در مواردی پیش آمده است که دادیار در دادسرای بخش هم ادای وظیفه نماید. و دادسرای بخش محلی است که پرونده های مشکل و پیچیده در آن مطرح است. تقسیم پرونده ها با دادستان ارشد است.

۱۸- چگونگی بازداشت متهم

در ژاپن برای بازداشت شخص حتماً دستور قاضی لازم است و دادستان شخصاً نمی تواند کسی را بازداشت کند. پلیس در جرائم مشهود حق دارد ۲۴ ساعت متهم را بازداشت نماید. دستوری که از

▼ هیئت اعراسی از ایران در کنار هیئتی از کشور ژاپن

قاضی برای بازداشت یا جلب کسی می گیرند کتبی است و همه احکام کتبی هستند به هیچ وجه از طریق تلفن یا سایر وسایل استفاده نمی شود. در غیر ساعات اداری هم هیچ فرقی نمی کند تا ۲۴ ساعته مسئولیتی که نوبت کاری دارند هستند و نیازی نیست که قاضی در دادگاه باشد در منزل خود هست و منشی مربوط می رود و حکم را می گیرد. اجازه شنود هم با قاضی دادگاه است و دادستان به تنهایی چنین حتی را ندارد.

۱۹- مصلحت تعقیب

از اختیارات دادستان این است که تشخیص دهد دعوایی را اقامه کند یا اقامه نکند. این اختیارات وسیعی است که به دادستان داده شده است یعنی تشخیص اینکه امری مورد تعقیب قرار گیرد یا نه با دادستان است.

۲۰- ارگان مصلحت

موردی که مهم است وجود ارگانی به نام ارگان مصلحت هست که به نام کمیته بررسی دادسرا نامیده می شود. چنانچه دادستان عقیده به عدم تعقیب داشته باشد و ذی نفع می تواند ضمن مراجعه به کمیته بررسی از آنها بخواهد که دادستان را ملزم کنند به رسیدگی و برعکس این ارگان صلاح و مصلحت در همه نقاطی که دادگاه بخش و دادسرای بخش وجود دارد از معتمدین و مردم عادی به تعداد ۱۱ نفر تشکیل می شود. این کمیته جزو سازمان تشکیلاتی دادگاه یا دادسرا نیست سازمان مستقلی است ولی در ساختمانی که دادگاه مستقر است استقرار دارد. مراتبی که با این هیئت رجوع می شود را بعد از بررسی (اینکه لازم است کیفرخواست تنظیم شود یا نشود) را به دادستان ارائه می دهند. در مقابل این نظریه مصلحت کمیته دادستان موظف خواهد بود بررسی پرونده را مجدداً انجام دهد ولی اینکه آیا کیفرخواست تنظیم خواهد کرد یا نه بستگی به نتیجه تحقیقات خواهد داشت. #